

Székelyország

«Székely-Udvarhely»

Csik, Háromszék, Marastorda, Torda-aranyos és Udvarhely-vármegyék partoktól független, székely érdekű ujsága.

Előfizetési ár: egész évre 10 K, félévre 5 K
negyedévre 2 K 50 f. Egyes szám 16 fillér. Hirdetések díjszabás szerint. Megjelenik minden vasárnap

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. sz. Telefon 15. sz. Postatakarékpénztári csekk- és kliringszámla 10489. sz.

Rothenáry Albert ezredes.

Külsőségeiben amily egyszerű, bensőleg annál őszintébb és melegebb családi ünnepély folyt le a székelyudvarhelyi 82-es gyalogezred zászlóaljparancsnokságán június 1-én.

A király ugyanis valóságos ezredesnek nevezte ki Rothenáry Albertet. Ez alkalomból a nevezett napon d. e. féltizenkét órakor az adjutántura előszobájában összejöttek a pót századok parancsnokai, az ezrednek itthon levő tisztjei s legénységi állományának kiküldöttjei, akiket Postel Richárd alezredes vezetett szeretve tisztelt parancsnokuk elé. Egyszerű, keresetlen, de annál őszintébb szavakban tolmácsolta azt az örömet és megelégedést, melyet úgy a tisztikar-, mint a legénységi állományban ezredessé történt ki-nevezése okozott.

Postel alezredes beszédének elhangzása után Rothenáry ezredes mondott hálás köszönetet szeretett bajtársainak a megtiszteltetésért s ezzel a kedves családi ünnepség véget ért.

Hangsúlyozzuk, hogy igazán családi ünnepség volt ez, mert Rothenáry ezredes valóságos atyja katonáinak s így érthető, hogy a legnagyobb örömmel ragadták meg az alkalmat vezérük iránt érzett őszinte szeretetüknek szavakban való kifejezésére.

A kedves ezredes szívének jósága, nemes egyéniségének természetes egyszerűsége, fenkölt gondolkodása és páratlan igazságérzete köztudomású. Minden tulzás nélkül elmondhatjuk, hiszen nem egyszer szemtanui

voltunk, hogy úgy katonái — a legegyszerűbb bakáig le, mint Csik- és Udvarhelyvármegyék közönsége is őszinte szeretettel veszi körül a kiválóan derék embert, a valóban vezetésre hivatott kitünő katonát.

A legaprólékosabb ügyes-bajos kérélmeket épen olyan nagy lelkiismerettel, igazi szívjósággal fogadja és intézi el, mint a haza érdekében álló legfontosabb ügyeket. Aki hozzá fordul, ha csak egyszer segíthet bajában, kérése meghallgatás nélkül nem marad.

Székely katonáinak meleg közvetlenséggel kitörő szeretetét, legjobban jellemzi a vasuti álmásról harctérre induló katonák érzékeny búcsukialtása:

— Isten áldja meg ezredes ur!...

Igy köszönti a székely baka Rothenáry ezredest, akit úgy szeret, mint az édes apját, mert neki itt azt helyettesítette.

Azonban Rothenáry ezredest Székelyudvarhely város közönsége körében is osztatlan tisztelet és szeretet környezi. Hiszen e város társadalmi intézményei sokat köszönhetnek neki. Áldott jó szíve mindenütt érzetű hatását, ahol szegények, betegek segélyezéséről, támogatásáról van szó. Különösen a Vörös-Kereszt-Egylet kiválóan fontos társadalmi akciójában vesz tevékeny és valóban gavalléros áldozatkész részt.

Katonái érdekében pedig mindent elkövet, hogy e nehéz időket könnyebbé, elviselhetőbbé tegye számukra. Legujabban is hatalmas akciót indított a 82-es

rokkant vagy beteggé vált székely hősök javára létesített „Invaliden Fond“ (Rokkantak alapítványa) minél nagyobb anyagi sikere érdekében. Hetenkint egyszer, — szerdán d. u. fél hatótól félnyolcig a városi sétátéren katona zene játszik mérsékelt belépési díjjal, mely székely rokkant katonáink alapját szolgálja.

Köteteket lehetne írni Rothenáry Albert ezredes tevékenységeiről. A székely bakák, sőt azok hozzátartozói körében is áldják a meleg szívű ezredest. Ha valamelyik akár családi vagy gazdasági szabadságot ohajt, egyenesen az édes apához: Rothenáry ezredeshez fordul ott, ahol megtalálja. Igen sok esetben az utcán vagy a lakásán is felkeresik és ő ezt egészen természetesnek tartja, mert hivatását úgy fogja fel, hogy áldásos életének minden percével a közügyet kell szolgálnia.

Amily előzékeny, népszerű a társadalomban, ugyanoly szorgalmas, rendszerető katona is. Igazi prototípusa a kötelesség pontos teljesítésének. Felebbvalói elismerését épen ezért érdemelte ki rövid két hónapon belül immár két ízben. Néhány hét előtt kapta meg a Signum Laudist kiváló s eredménydus szolgálatainak elismeréséül és ime most legfelsőbb Hadurunk ismét kitüntette az ő hűséges, szorgalmas, kiváló katonáját mindnyájunk legnagyobb öröme.

Rothenáry Albert 1857-ben született Brassóban. A kadétiskolát 1880-ban végezte el kitünő eredménnyel Nagyszebenben. Mint főhadnagy a debreceni 39. gyalogezredben és 1894-ben már mint kapitány a szabadkai 86. gyalogezrednél szolgált. Innen két év múlva Sarajevóba ke-

rült, majd egy évig Budapesten és azután hat évig Boszniában Visegrádon volt, hol 1897-ben önálló zászlóaljparancsnok és később csapatváltozás folytán ismét Budapest lett állomáshelye, ahonnan hasonló okból az ezreddel Szabadkára helyezték s ott a hadkiegészítő-parancsnokság élére állították. 1911-ben alezredes lett és 1913-ban betegsége miatt — saját kérésére — nyugalománya lépett.

Mint ez adatokból látható, igen gyorsan haladt elő pályáján, ami csakis kiváló képességeinek bizonyítéka. Legfelsőbb helyről számtalan elismerésben részesült. Többek között a Ferenc József rendnek és a Signum Laudisnak is tulajdonosa. Mikor 1914. július végén Felsőházi királyunk világtörténelmi jelentőségű „Népeimhez“ szóló szövege elhangzott, Rothenáry az első között volt, akik önként ajánlották fel életüket és vérüket a haza védelmére. Felettes hatósága természetesen örömmel fogadta kiváló organizáló katonai szaktudását s azóta kijelölt helyén derekasan végzi nagyfontosságú feladatait olyan fényes eredménnyel, mely a legfőbb Hadur magas elismerését és mostani kinevezését is önként vonta maga után.

Rothenáry Albert ezredes közvetlen közről ismeri a székelységet és az ő kitünő szervező, alakító képességével igen nagy befolyást gyakorolt arra a magasszemű kiképzésre, mely a híres 82-es székely ezredet a harctéren diadalról-diadalra vezette. Annyira belemelegedett a lelkesítésbe, oly őszintén átértézte magasztos feladatát, hogy nem régen ő maga is a harctérre akart menni a 60-ik év küszöbén. Azonban miután a derék ezredesre itthon van a legnagyobb szüksége hazánk- és királyunknak, felettes hatósága kérélmét visszautasította.

Itthonlevő bajtársai, valamint Székelyudvarhely város társa-

dalma pedig örömmel fogadta azt a megnyugtató hirt, hogy Rothenáry ezredes továbbra is köztünk marad, mert távozása minden tekintetben nagy veszteséget jelentett volna.

Mi, a „Székelyország“ is szívünk legbensőbb melegével és szeretetével üdvözljük e kiváló s nemes szívű katonát magas kitüntetése, kinevezése alkalmából, aki a katonaság és polgárság között való testvéri egyetértés alapját a székely anyavárosban megvetette.

A hős 82-esek.

A cs. és kir. Hadügyminisztérium 1916 január 20-án kiadott 362-ik számú veszteség lajstromába foglalt székelyudvarhelyi csász. és kir. 82-es ezredbeli tisztek és legénység névsora (LXXII. közl.)

Bokor Mózes népf. Udvm. Zetelaka 1887 hadifogoly (Oroszország). — Bokor István 10 sz. Székelyudvarhely 1896 hadifogoly (Oroszország). Both Dénes 1 sz. Udvm. Kápolnásfalu 1892 hadifogoly (Oroszország). — Both Gyula népf. Udvm. Kápolnásfalu 1881 hadifogoly (Oroszország). — Both Menyhért szakaszvezető 4 pót. Udvm. Székelyszent-erzsébet 1883 hadifogoly (Oroszország). — Bukur Miklós népf. 1 pót. Csvm. Gyergyóbékás 1893 hadifogoly (Oroszország). — Buzogány Áron pót. Udvm. Kissolymos 1889 hadifogoly (Kansk, Oroszország).

Csáki György 13 sz. Csikdánfalva 1883 hadifogoly (Oroszország). — Csáki József 12 sz. Csvm. Gyergyószentmiklós 1893 hadifogoly (Oroszország). — Cseh Sándor 3 sz. Udvm. Székelyzsombor 1892 hadifogoly (Nikolsk-Ussuryjsk, Oroszország). — Csibi Károly 8 sz. Csikszentlélek 1886 hadifogoly (Nikolsk-Ussuryjsk, Oroszország). — Csibi Lajos népf. 1 pót. Csvm. Szárhegy 1892 hadifogoly (Oroszország). — Csiszér András népf. 1 pót. Udvm. Székelyvécze 1894 hadifogoly (Oroszország). — Csorba Péter pót. 1 pót. Csikgyimesközéplak 1886 hadifogoly (Kalgula, Oroszország). — Csoti Károly népf. Csikmindszent 1881 hadifogoly (Oroszország). — Czaka Antal népf. 1 pót. Csikszentmiklós 1894 hadifogoly (Oroszország). — Czepes János Ilyés 16 sz. Csvm. Gyergyóbékás 1893 hadifogoly (Oroszország). — Czepes Simon Pál népf. Csikvm. Gyergyóbékás 1893 hadifogoly (Oroszország).

Dandu János pót. 1 pót. Csikvm. Gyergyóbékás 1883 hadifogoly (Oroszország). — Dandu György Tódor pót. 16 sz. Csvm. Gyergyóbékás 1891 hadifogoly (Oroszország). — Dániel Vencel népf. Udvm. Szolokma 1894 hadifogoly (Oroszország). — Darkó Károly Dénes népf. Udvm.

Gyepes 1894 hadifogoly (Oroszország). — Darvas János népf. Csikcsatóság 1879 hadifogoly (Oroszország). — Darvas Tamás 4 sz. Csvm. Gyergyóalfalu 1884 hadifogoly (Oroszország). — Darvas Ferenc Bernád népf. Csm. Gyergyószentmiklós 1889 hadifogoly (Oroszország). — Dávid Albert népf. 1 pót. Csikszentsimon 1894 hadifogoly (Oroszország). — Dávid András pót. Udvm. Csöb 1883 hadifogoly (Oroszország). — Dávid Tamás János egyévi önkéntes 4 pót. Csikszentsimon 1888 hadifogoly (Oroszország). — Deák Ádám pót. 2 pót. Csvm. Kásonjakabfalva 1883 hadifogoly (Jurjew, Oroszország). — Deák Elek népf. Udvm. Etéd 1885 hadifogoly (Oroszország). — Deák Dénes Tamás népf. Csikvm. Szárhegy 1893 hadifogoly (Pensa, Oroszország). — Demeter János népf. Udvm. Lővete 1882 hadifogoly (Oroszország). — Demeter Vilmos 16 sz. Udvm. Székelyszáldobos 1889 hadifogoly (Oroszország). (Folytatjuk.)

Rokkant katonák iskolája.

Székelyudvarhely, 1916. jun. 2.

Egy teljes hónapja már, hogy megnyitott Székelyudvarhelyen a 82. gyalogezred üdülőtelepén a rokkant katonák szakoktatása. A rendes tanfolyamokat a földmivelésügyi minisztérium támogatásával a vármegyei méhészeti egyesület rendezi és pedig nemcsak méhészeti, hanem kertészeti, gyümölcsstermelési és későbbben beállítandó háromfitenyésztési és nyultenyésztési irányokban. A több ágban kiterjedő szakoktatás tökéletesítése, mintegy elodázhatatlan feladattá tette, hogy Székelyudvarhelyen a rokkant katonák iskoláját felállítsuk. Az ügyet az egyesület elnöksége a főispán támogatásával a vármegye közönségéhez és szervezeteihez intézett felhívásban mindannyiunk kezébe tette le és mert egy ilyen nagyszabású terv kivételéhez anyagi ereje nincs, sorompóba szökött mindenkit e vármegyében. A felhívások pár nap múlva kibocsátatnak.

Mi az egyesület célja ezzel? Az, hogy a teljesen rokkant katonáknak az eddig nálunk kulturátlanul álló mezőgazdasági ágakban teljes kiképzést nyújtson. Módot adjon nekik a megélhetésre s ezzel a vármegye közsegeiről s közönségéről egy óriási terhet levegyen. Továbbá megnyitja utját annak, hogy itt a székely anyavárosban a rokkant hivatal és a város által közösen létesítendő rokkant otthonon mielőbb testet ölthessen. Míg az iskola beállítva nem lesz, addig ez irányban sem tehetők meg az eredményes lépések. Az iskolának meg kell előznie az otthont. Cél volna még aztán az is, hogy ezen intézmények itt legyenek a székelység központján és nem a periferiákon.

E humánus tervek, hogy megvalósulhassanak az egyesület, magára óriási terheket vállalt. Biztosította az iskola részére szükséges területet 20.000 K értékben és az építendő iskola költségeire egyezer koronát ajánlott fel. A földmivelésügyi miniszter a szakoktatáshoz és tanmihelyhez eleddig 9000 K értékű eszközökkel támányozott, a többi adomány is ki fog tenni kb. 9000 K-t. A szakoktatás költségeit szinte a minisztérium fedezi.

A rokkant-iskola felépítési költségei a vármegye közönségére hárulnak 12.000 K teherig. Ezt kell összehoznunk, hogy segítsünk rokkantainkon és magunkon is és megnyerjük a többi nagy áldozatot a kormánytól a rokkant otthon létesítésére. Az áldozat nem vesz kárba és jövőre nézve is fontos intézménynek veti meg alapját, mert ha sikerül ezt megalapoznunk, — mikor a rokkantak kiképzése befejezést nyert — az iskola a Székelyföld papjai, tanítói stb. részére rendezendő szaktanfolyamoknak nyitja meg kapuját.

A létesítés lehetőségét, mint előbb említettük, az egyesület a közönség és az intézmények kezébe tette le. Vajha méltányolni tudnák a célt és nemes törekvéseket s mindannyian egyakarattal sietnének az egyesület segítségére, már csak azért is, mert ez éretünk van s magunk javáért tesszük amit tesszünk. Mi örömmel sietünk a zászló alá s hívunk mindenkit, mert az ügyet üdvösnek, célravezetőnek, hasznosnak tartjuk s forrón ohajtjuk, hogy az iskolát mielőbb megvalósulva lássuk. Adományt mi is elfogadunk s nyilvánosan nyugtázva, illetékes helyére juttatjuk.

Megjött, — itt a béke...

— Harciéri álomlátás —

Este, mikor pihenőre tér
Jagodina népe,
Este, mikor ragyog az ég
szép csillagos képe,
Mikor az éj édes álmot
hint az alvók fölé —
Farczád mellett ballagok el,
Sükkő falu felé...

Kicsiny templom piros tornya
az irányt megadja,
Hogy az Isten áldásait
honnan osztogatja.
Isten szeme innen kísért
orosz- és szerbfronton,
Hálaimám ide jött s itt
fut össze egy ponton...

Csöndesség van a faluban,
magam botorkálok,
Hosszúra nyúlt árnyékommal
egy helyen megállok.
A ház előtt cseresznyefa
a tetőre hajlik,
Lombja alatt, hús szobában
jó anyukám alszik.

Ház végében a műhelyem
ablakán benézek

— Istenem, ha dolgozhatnám! —
közben így beszélek.
— Oh, ha szólna üllöm hangja,
mint valami ének,
Tágra nyitnák a szemüket
a sükkői népek...

— Mint madár, mely kalitkáját,
fogságát elhagyja:
Ugy repül a falu fölött
üllöm csengő hangja;
Szilaj, széles jó kedvében
vigadozva táncol, —
Jelenti, hogy itthon vagyok
s minden házba beszól...

Istenem! ha elgondolom
ezt s jövőbe nézek, —
Mint valami lágy szolozsma,
áhitatos ének,
Harang-zúgás, üllőcsengés
édes keveréke
Hirdetné a székely népnek: —
megjött, — itt a béke!...

Jagodina, 1916. május 16.

Papp István

33-as népfelkelő, géplakatos.

A mi hőseink.

E címmel katonáinknak a világháboruban véghezvitt hőstetteiről Woinovich Emil, Veltzé Alajos, Reich Árpád, Sebők Zsigmond és flebing Ferenc nevével a címlapon igen becses könyv jelent meg a Franklin-Társulat kiadásában Budapesten.

Bámulatos hősi tettek vannak megörökítve ebben a 164 oldalra kiterjedő könyvben, amely a magyar harci dicsőség fényes tanúsága.

Mi sem természetesebb, minthogy a székelyudvarhelyi híres 82-es ezred vitézei sem hiányzanak a hősök soraiból. A 110. oldalon pl. Szily László tart. zászlósról (azóta hadnagy) emlékezik meg és a többiek között ezeket mondja:

„Szily zászlósnak az 1914-iki őszi véres csatákban volt legnagyobb érdeme, hogy szakaszát tudta lelkesíteni és vezetni s az ő csapata a saját állását a legnagyobb nehézségek közt is megtartotta és adott alkalmat nemcsak, hogy sikeresen visszaverte az oroszok ellentámadását, hanem 120 foglyot is ejtett. Szakaszparancsnoki rátermettségét avval ismerték el, hogy az első osztály ezüst (később a Signum Laudis is megkapta) vitézségi éremmel tüntették ki.”

A 69. és 70. oldal ugyancsak 82-es hőseinknek van szentelve. Keresztes István szakaszvezető, Urkon István, László Mihály, Albert Imre tizedesek, Balázs Albert és Szintye Miklós 5—12-ik utás századbéli tizedesek, kik mindannyian önként vállalkoztak arra, hogy az ellenség lövészárkába 1915. február 9-én belopódznak s nehéz tüzéségünk és a német nehézség aknavetők heves tüzelésének eredményeit s az ellenség műszaki berendezését kikémlélik.

A feladat igen veszélyes volt, mert kb. 120 méter teljesen fődőzetlen terület után kezdődött csak az ellen-séges akadályterep. De a székely ba-kák halált megvető bátorsággal ro-hantak céljuk felé.

Schmettau német vezérezredes, aki a vakmerő legények minden lépését figyelemmel követte, ismételtelen lel-kesült szavakkal fejezte ki elismeré-sét Schariczert altábornagy előtt ami székelyeink rendkívül ügyes és egy-öntetű magatartásán s mikor nagy-szerűen megoldották a csodás fel-adatot, a vezérezredes kérésére, a 82-es parancsnok bemutatta őket neki.

Schmettau vezérezredes mindegyik előtt a kiváló haditettért elismerését és csodálatát fejezte ki és megígérte, hogy a német császár Ő Felségének jelentést tesz s kitüntetésre fogja ajánlani. Ezen kívül parancsnokuk előterjesztésére, a nagy ezüst vitéz-ségi érem díszíti mellüket.

SZÉKELY GAZDA.

Lótenyésztő Szövetkezet Tordán.

Egy igen gondosan, széles látó-körrel megszerkesztett alapszabály-tervezetet olvastunk a Torda-aranyos-vármegyei félév tájfajta lótenyésztő szövetkezet szervezéséről.

Célja e szövetkezetnek, hogy a vármegye loányagát célirányosan javítsa, fejlessze és egyöntetűvé te-gye, a tenyésztésnek (félvér, lipi-cai) megfelelő loányagot a továbbte-nyésztés érdekében megtartsa és a loértékesítést előmozdítsa.

A tenyésztés vezetését, irányítását közvetlenül a területileg illetékes dési m. kir. méntelep osztályparancsnok a szövetkezeti tagok sorából alakít-andó bizottsággal intézi. E bizottság elnöke a vármegyei gazdasági egy-let egyik alelnöke.

A felügyeletet a m. kir. földmive-lésügyi miniszter a lótenyésztési fő-osztály főnöke és az illetékes mén-telep-parancsnokság útján gyakorolja.

A tagok, kik a vármegyei gazda-sági egyletnek is kötelezett tagjai, kancánként 2 K-t fizetnek s ezt a fe-deztetési díjba beszámítják.

A mének kiosztásánál a szöv. el-nök vagy helyettese és a bizott-ság előadója megjelenik.

Minden év őszén a tájfajta te-nyésztés összes loállományát páro-sítás végett összegyűjtik az ivadé-kokkal együtt és osztályozzák, törzs-könyvelik.

A földmívelésügyi miniszterium többféle kedvezményben részesíti a szövetkezetet. Így e kancák és i-va-dékainak törzskönyvelése, a katonák okszerű párosítása, minden törzs-könyvelt kancának fedeztetése, az ug-rások számának korlátlan volta, ki-állítások és lódíjazásoknál előnybe részesítés stb.

Majd a törzskönyvezés s a tagsági

jogosultságról tartalmaz részletes in-tézkedéseket a szabályzat.

Báró Orbán Ottó, a széles körben ismert kiváló tenyésztő és szakértő a „Székelyország” hasábjain szintén ehhez hasonló szervezkedést ajánlott. Nagyon örvendünk tehát, hogy Torda-aranyosvármegye Gazdasági Egyesü-lete Török Bálint agilis titkárának fáradhatatlan tevékenysége folytán, ilyen szerencsés kézzel vette fel a lótenyésztés ügyét és teszi le alap-ját a jövő fejlődésnek. Ez kellő kitartással, a mostanihoz hasonló agilitással fényes eredményt biztosít s a Székelyföldön első helyre emeli majd Torda-aranyosvármegye lóte-nyésztését.

Bár csak a többi székely vármegye is követné ezt a helyes pél-dát minél előbb, hogy háttérbe ne szoruljanak!...

Székely hősök.

Csik-, Háromszék-, Marostorda-, Torda-aranyos- és Udvarhelyvár-megyékből származó és a világ-háboruban megsebesült, meghalt vagy hadifogságba jutott hősök-nek a hadügyminiszterium vesztesség listáján alapján össze-állított hiteles kimutatása.

LXXIV.

Kabulea Viktor 50 gye. 5 sz. Ta-vm. Nagylupsa 1894 hadifogoly. — Kaczor Vazul pótt. 50 gye. Tavm. Lupsa 1882 hadifogoly (Oroszország). — Kaluger Teofil ővezető 50 gye. 12 sz. Tavm. Mikes 1891 hadifogoly. — Kerekes András pótt. 50 gye. Tordavm. Torockószentgyörgy 1891 hadifogoly (Nowo-Nikolajewsk, Orosz-ország). — Ketyinás Lukács pótt. 50 gye. Tavm. Bányabükk 1880 ha-difogoly (Oroszország). — Kirilla Ti-vadar (Trifon) pótt. 50 gye. Tavm. Aranyosbánya 1886 hadifogoly (Orosz-ország). — Klean Gerasimus 50 gye. Tavm. Nagylupsa 1890 hadifogoly (Orenburg, Oroszország). — Kodrea Sándor pótt. 50 gye. Tavm. Felső-csora 1887 hadifogoly (Oroszország). Kornca János 50 gye. 10 sz. Tavm. Domba 1892 ms. — Korsó János pótt. 50 gye. Tavm. Mezöbő 1881 hadifogoly (Nowo-Nikolajewsk, Orosz-ország). — Kosteá Miklós 50 gye. 18 sz. Tavm. Fehérvölgy 1883 ha-difogoly. — Kovács Domokos tize-des 50 gye. Tavm. Felvincz 1886 hadifogoly (Oroszország). — Kozma István 50 gye. Tavm. Vidály 1881 hadifogoly (Pensa, Oroszország). — Krecz Demeter János pótt. 50 gye. Tavm. Szkerisora 1885 hadifogoly (Oroszország). — Krecz Gábor pótt. 50 gye. Tavm. Bedelő 1887 hadifo-goly (Oroszország). — Krecz János György 50 gye. Tavm. Bisztra 1891 hadifogoly (Nis, Szerbia). — Krisán György 50 gye. 5 sz. Tavm. Mikes 1883 hadifogoly (Oroszország). Krisán

Miklós pótt. 50 gye. Tavm. Alsóajára 1884 hadifogoly (Omsk, Oroszor-szág). — Krisán I Vazul pótt. 50 gye. Tavm. Alsóajára 1890 hadifogoly (Kragujevac, Szerbia). — Krisztea Tódor Zaria Hajsi pótt. 50 gye. 15 sz. Tavm. Aranyosvágós 1888 hadi-fogoly (Oroszország). — Kurso Ist-ván pótt. 50 gye. Tavm. Alsóaklos 1880 hadifogoly (Oroszország).

Laczkó László pótt. 50 gye. Tam. Bányabükk 1885 hadifogoly (Orosz-ország).

Madru Sándor 50 gye. 10 sz. Tavm. Bisztra 1889 hadifogoly. Makra György tizedes 50 gye. 4 sz. Tavm. Sós-szentmárton 1883 hadifogoly (Orosz-ország). — Máris Lajos tart. 50 gye. 4 sz. Torda 1888 hadifogoly (Pes-tschanka, Oroszország). — Marko-vics Mendel tűzer 12 ezr. 2 ütég Csvm. Gyergyóvárhegy 1893, meg-halt 1915 június 11—20. — Máté János ővezető 50 gye. 20 sz. Ta-vm. Topánfalva 1892, meghalt 1915 jun. 19. — Metya Jenő szabó 50 gye. 8 sz. Tavm. Veresmart 1884 hadifogoly (Oroszország). — Mihá-csa János Simon pótt. 50 gye. Ta-vm. Bedelő 1887 hadifogoly (Orosz-ország). — Mihály János 50 gye. 6 sz. Marostvm. Csittszentiván 1892 hadifogoly (Oroszország). — Mihe-sán Gergely Parzl pótt. 50 gye. 7 sz. Tavm. Mezökok 1883 hadifogoly (Beresowka, Oroszország). — Mocsán Tódor pótt. 50 gye. Tavm. Alsódet-rehem 1890 hadifogoly (Oroszország). — Mohola Mihály 50 gye. Tavm. Mezöcsán 1882 hadifogoly (Orosz-ország). — Mokán Gábor pótt. 50 gye. Tavm. Mezöcsán 1888 hadifo-goly (Beresowka, Oroszország). — Muresán János 50 gye. 3 sz. Tavm. Mezöcsán 1890 hadifogoly (Orosz-ország). — Muresán Péter tizedes 50 gye. Tavm. Felvincz 1883 hadi-fogoly (Oroszország).

Petrucz János 50 gye. 12 sz. Ta-vm. Hari 1893 hadifogoly. — Petru-dean János 50 gye. 20 sz. Tavm. Dombó 1889 ms.

(Folytatjuk)

HIREK.

Önkéntesek műsoros estélye.

A székelyudvarhelyi cs. és kir. 82-es ezred önkéntesei f. hó 10-én az ezred tiszti kara és legény-ségi állománya által létesített „Invaliden Fond” (Rokkantak ala-pítványa) javára Székelyudvra-helyt, a „Budapest”-szálló szin-háztermében műsoros estélyt ren-deznek. Az estély pontosan 1/2 9 órakor kezdődik. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapi-lag nyugtázunk.

Tekintettel arra, hogy az estély jövedelmét kizárólag a háboru folyamán rokkanttá lett hős szé-kely testvéreink felsegítésére for-dítjuk, kérjük Székelyudvarhely közönségét, hogy az estélyen mi-

nél nagyobb számban megjelenni sziveskedjék és ezáltal lehetővé tegye, hogy szerencsétlen bajtár-saink sorsán minél nagyobb mér-tékben javíthassunk.

Jegyek a rendező bizottság tagjainál és este a pénztárnál. Helyárak: első hely 2 K, máso-dik hely 1-40 K, földszinti álló 60 fillér, karzat 50 fillér, páholy (5 személyre) 8 K.

Jegyek 5-étől kezdve már kap-hatók.

Gyenes Sándor.

— Földgáz-fűtés Tordán. Mint tordai tudósítónk jelenti, a Tordai Földgáz R. T. a héten szerződést kötött az Auer R. T.-gal a földgáz-nak a városi lakásokba, fűtési cé-lokra bevezetése tárgyában. A szer-ződés szerint az Auer R. T. köteles a vezetékeket és a fűtő-testeket folyó évi október hó 1-re elkészíttetni, il-letve üzemképes állapotba helyezni. Amennyiben ezen kötelezettséget nem teljesítene, igen súlyos pönálét kö-tött ki a Tordai Földgáz R. T. Örö-mmel adunk hírt a szerződés megkö-téséről, mert — tudomásunk szerint — Torda az első város Magyaror-szágon, ahol a földgáz fűtési cé-lokra használják. Tordán eddig négy gyárat hajt a földgáz és pedig egy szoda-, cement-, gipsz- és egy sör-gyárat. A vezetékek a városig el van már vezetve úgy, hogy remélhetik a tordaiak, miképp az idén nem kell a fahiánnyal és drágasággal küzdeniök. A földgáz m³-ként kb. 8 fillérbe fog kerülni. A gáz calóriája, mint isme-retes 8000, tehát a fával vagy szén-nel való fűtésnél jóval olcsóbb lesz a gázzal való fűtés. Hát a kényelem tisztaság és még sok minden előny! egyenesen mesés jólétet teremt Tor-dának, mely a legirigylésre méltóbb városok egyike lesz. Csodáljuk, hogy Marosvásárhely, a székely főváros e téren háttérbe maradt...

— Nagybacon Nagy Ferenc székelyudvarhelyi anyakönyveshe-lyettesnek felesége szül. Szentes Julia múlt év dec. 21-én a buda-pesti egyetemi klinikán életének 55-ik évében elhalt. Hült porait csa-ládja most hozatta haza és június 1-én a vasuti állomástól nagy rész-vét mellett a ref. temetőbe helyezték örök nyugalomra.

— Népek és nemzetek vére tapad Amerika aranyaihoz, melyeket a világháboru idején oly nagy mo-hósággal besepert — sok honfitár-sunk verejtékes munkája árán. Az egyes hadikikkekben (mint pl. löpor, savak, acél- és acélgyártmányok, lö-vedékek) az 1913. évi kivitelhez arányítva, 300 millió 940 ezer dol-lárral nagyobb volt az 1915. évi ki-vitele Amerikának. Ezek a véres ara-nyak...

— A mozgólényképes elő-adások iparszerű üzése már sok vita tárgyát képezte, mert közérkölc-si szempontból sok helyen és sokszor kifogás alá esnének. A D. M. K. E. budapesti osztályának elnöksége 504—1916. sz. alatt megkeresést in-tézett az ország tanári testületeihez.

hogyan egy közművelődési és köztársadalmi országos értekezleten vegyenek részt s e nagyszabású kérdést tegyék megbeszélés tárgyává. A mozgóképalkotás előadások jövedelmeit közcélra kívánja nevezett egyesület lekötöni és a mozi-engedélyeket csakis a magyar nemzeti közművelődéssel foglalkozó tanintézetek számára főtartani és kezébe letenni.

— **Hadi munkások**, kik önálló mezőgazdák és azok fia a H. m. 5002. eln. 3—2—1916. sz. rendelete alapján a mezőgazdasági munkákra 30 napi szabadságot kapnak, ha személyesen és szóbelileg közvetlenül előljáró parancsnokuknál kérelmezik. Az önálló mezőgazdákat kivételes, rendkívüli méltánylást érdemlő esetben felváltják vagy kicserélik, ha helyettük más hadimunkást küldnek. Részletes feltételek és utbaigazítások Székelyudvarhelyt Soó Domokos tanácsostól és mindenütt a közigazgatási hatóságnál nyerhetők.

— **Orosz hadifogságból** írta Fülei Lajos székelyudvarhelyi lakos, hogy együtt van Péter Lázár, Bencze Lajos, Ferenczi Béla, Pokor István, Jakab János (csere-utcai) székelybajsaival. Címük: Dubowka, Kreis Zarizyn, Guv. Astrachan.

— **A sajtót és halakat** külföldről az osztrák- és németbirodalmi kormányokkal egyetértőleg fogja a magyar kormány is bevásároltatni a Haditermék Részvénytársaság útján.

Kik jegyezték a IV. hadikölcsönre?

A negyedik hadikölcsönre Székelyudvarhelyt, az Agrár Takarékpénztár fióktintézeténél a következő jegyzések történtek: 160,000 K-t jegyzett Székelyudvarhely város, 100,000 K-t Szöllősi Samu gyáros, 50,000 K-t özv. Szakállas Jánosné, 45,250 K-t Szentegyházfalva közbirtokossága, 30,000 K-t Paczek Jenő, Oláhfalvi és Homoródméti Takarékpénztár, 25,000 K-t Papp Albert Szentegyházfalva, X Y Nyikómalomfalva, 26 ezer K-t Bene Jula Szentegyházfalva, 10,000 K-t Gábor Zsigmond, Papp Z. József, Szébeny Antalné, Papp Z. Endre, Florián Bogdán és fia Székelyudvarhely, 6000 K-t ifj. Nyisztor Miklós Székelybetlenfalva, 5000 K-t Dr Vass Lajos, ifj. Gáspár Dénes Székelyudvarhely, Szabadi Dénes Homoródszentlászló, 4000 K-t Szabados Véri Patakfalva, Biró Dénes Székelyudvarhelyt, 3000 K-t Jeszenszky János Székelyudvarhely, Balássy Dénesné Székelybetlenfalva, Dániel Áron és a r. kath. tanítók alapja Szentegyházfalva, 2500 K-t Molnár Máriskó Székelyudvarhely, 2000 K-t Szentegyházfalvi r. kath. szentmise-alap, Tompa Árpád Székelyudvarhely, Molnár Ferencné Patakfalva, Máréfalvi r. kath. óvoda-alap, Gáspár Irén és Teréz Székelyudvarhely, 1600 K-t Lendvay Imre, Budik István Székelyudvarhely, 1500 K-t Szentegyházfalvi r. kath. temp-

lom-alap, 1200 K-t Dr Horváth Károly kir. közejegyző Székelyudvarhely, 1000 K-t, X Y, özv. Tamás Miklósné, Szentkirályi Ferencné, Dr Válenstik Ferenc, Forizs Pálné, Karácsonyi Zsuzsa, Orbán Domokos, Gáspár József Székelyudvarhely, máréfalvi r. kath. ájtatos szentmise-alap, 800 K-t homoródkarácsonfalvi nőegylet és Demeter Dénesné Karácsonfalva, 700 K-t Szentegyházfalvi r. kath. lelkész fizetés-alap és Gedeon János Szentegyházfalva, 600 K-t Karácsonfalva, állami főreálisk. hadi alapítvány, 500 K-t karácsonfalvi házi szegények alapja, Vajna Antal Székelyudvarhely, Toró János felső Kányád, 406 K-t Szemlér Ferenc, Ferencz Anna Székelyudvarhely, 300 K-t m. kir. áll. főreálisk. tanári jubileumi alapja, Hager Adolf IV. főreálisk. tanuló Székelyudvarhely, Bálint Ferenc Ábránfalva, 200 K-t Madarász Veronika, Péter Lajos Székelyudvarhely, Vas Ferenc Homoródszentpéter, Miklós János Kányád, Nagy Anna Nyikómalomfalva, 100 K-t áll. főreálisk. hadi-alap, Embery Árpád, Dr Dobos Ferenc, Szász József, Dr Luckhanb Gyula Székelyudvarhely, 50 K-t m. kir. áll. főreálisk. ifjúsága Székelyudvarhely. Az összes jegyzés: 619,600 K.

A székelyudvarhelyi m. kir. postatakarékpénztárnál jegyezték: 80,000 K-t egy székelyudvarhelyi hazafias polgár, 15,000 K-t Lőrinczy Borbála, 12,000 K-t Lukács Lajos, 9450 K-t Fenyédi körjegyző, 6650 K-t Nagy Zsigmond lelkesítésére Kányád községben, 5600 K-t Soós József és neje, 3150 K-t Bálint András családja Sándortelke, 3100 K-t Tassaly Testvérek, 2500 K-t Koncsag Ignác plebános Székelylengyelfalva, 2300 K-t a székelyszentkirályi r. kath. egyház, 2000 K-t Ferencz Tivadar, Hann József, 1650 K-t a fenyédi r. kath. egyház, 1600 K-t Simó Jánosné Kápolnásfalu, 1400 K-t Bálint Sándorné Ábránfalva, 1000 K-t Tamás Erzsébet, ifj. Keresztes Sándorné Miklósfalu, Verestói Dani, 850 K-t Demeter Irma Sándortelke, 600 K-t Gál Gyula, Bakóczi Károly, 550 K-t, Baranyai Erzsébet, Hodgyai Juli Óczfalva, 500 K-t Kiss Ferenc Hodgya, 400 K-t Musza Mária, N. N., Fancsali Mihályné Székelyszentlélek, 300 K-t Spanyol testvérek, 200 K-t Holtzman Berta, Sterk Margit, Alajos István, Mihály István Bágy, 150 K-t Gálffy testvérek Fenyéd, 100 K-t Katona Mariska, Katona Erzsébet. Összesen 157,700 K.

A székelyudvarhelyi ipari és gazdasági hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagjánál jegyezték: 5000 K-t ref. egyház Szederjes, 4000 K-t Hitelszövetkezet Székelyudvarhely, 2200 K-t Orbán Mózes Óczfalva, Hodgyai Mihály Miklósfalu, 2000 K-t ref. egyház Székelyudvarhely, 1000 K-t Miklósy Károlyné, Herczeg Albert és neje Székelyudvarhely, 800 K-t Verestói Dániel és neje, Orbán Samu Székelyudvarhely, 400 K-t Imreh Róza Soós József és neje Székelyudvar-

hely, 200 K-t, Mózes Sándorné Keresztesfalud, Bartók Róza és Juliska Székelyudvarhely, 100 K-t Betegh Mariska, Imre Ferenc, ifj. Asztalos Ferenc Székelyudvarhely. Összesen 20,600 K.

Hármas méhkaptár (országos méretű) előnyös árban átvethető. *Ugyanitt sodrony fejtető és más méhészeti eszközök is eladók. Cím e lap kiadóhivatalában.*

- Öröm és haszon -

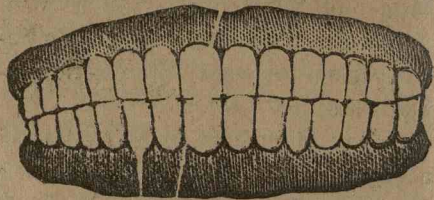
kinálkozik azoknak, akik a Vasárnapi Könyvet olvassák, mert e nagyszerű heti füzetke minden szükséges tudni valóról szóval és képekkel bőven tájékoztat. Aki a Vasárnapi Könyvet olvasni és terjeszteni akarja, az hivatkozzék a „Székelyország” jelen közleményére és írjon az Országos Közművelődési Tanácsnak: Budapest, IV. Ferenciek-tere 3. szám alá, a honnan a „Vasárnapi Könyv” mutatószámát azonnal megküldik.

A harctérre mindenki

tábori borítékban küldhet és küldjön is hírlapot itthonról.

Nyomtatja és kiadja BETEGH PAL könyvnyomtató int. Székelyudvarhelyt.

Fogászati műterem

Springer M.
Brassó, Lóplác 10. sz. l. em.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy műtermemet áthelyeztem a fenti cím alá. Végzek minden a fogászat terén előforduló teendőket u. m.: mindenféle fogtömést (plombálást) és fogcsinálást.

Ugy egyes fogakat, mint egész fogsort rágásra használhatóan a gyökérnek a szájból való eltávolítása nélkül. Ugyisint arany foglallattal, vagy platinával is.

Arany fogkoronát, hidmunkát szájpadlás nélkül, valamint a szájból ki nem vehető. Nem jól illő fogsorok átalakítását is.

Minden munkát a legjobb kivitelben készítek.

Fog- és gyökérhúrást a legkényelmesebb bánásmód mellett eszközölök.

Kiváló tisztelettel:
SPRINGER M.
áll. vizsgázott fogtechnikus.

Héjasfalva — székelyudvarhelyi helyi érdekű vasút (székely vasút) részvénytársaság.

24 — 1916. szám.

Meghívó

a „Héjasfalva — székelyudvarhelyi helyi érdekű vasút (székely vasút) részvénytársaság”-nak

1916. évi június hó 14-én (tizennegyedikén) szerdán délelőtt 11 (tizenegy) órakor, Budapesten II., Szilágyi Dezső-tér 1. szám alatt (II. emelet) tartandó

rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1915 évi mérleg végleges megállapítása.
2. Határozat a tiszta nyereség hová fordítása iránt.
3. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
4. Határozat a beruházás tartalékalapnak igénybevétele tekintetében.
5. A felügyelő bizottság megválasztása 3 évre.
6. Az igazgatóság, végrehajtó-bizottság és felügyelő-bizottság javadalmazásának megállapítása egy évre.

Budapest, 1916. évi május hó 22-én.

Az igazgatóság.

Miből az alapszabályokból: Minden letett részvény egy szavazatra jogosít, de 100 szavazatnál több nem gyakorolható.

Aki szavazati jogát gyakorolni kívánja, köteles részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt Budapesten: a „Magyar Általános Hitelbank”-nál (V., József-tér 2. sz.), vagy Székelyudvarhelyen: az Udvarhelymegye értékeit kezelő pénztárnál, vagy M—m Frankfurtban: a „Dresdner Bank”-nál legkésőbb 3 (három) nappal a közgyűlés megtartása előtt letenni.

Az államkincstár ezen kötelezettség alól fel van mentve.